

Aluehallitus 26.05.2025

Lausunnon antaminen HUS-yhtymän yhtymähallitukselle HUS-yhtymän psykiatrian tiekartasta vuosille 2025–2040

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan lausunnon HUS-yhtymän yhtymähallitukselle HUS-yhtymän psykiatrian tiekartasta 2025–2040:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto HUS-yhtymän yhtymähallitukselle HUS-yhtymän psykiatrian tiekartasta 2025–2040

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto HUS-yhtymän psykiatrian tiekartasta 2025–2040.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen viranhaltijat ovat kommentoineet psykiatrian tiekarttaa valmisteluvaiheessa. Hyvinvointialueen viranhaltijoiden näkemyksiä on kirjattu psykiatrian tiekartan liitteeseen 1.

Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan tiekartta kuvaa ansiokkaasti HUS-yhtymän järjestämien psykiatristen palveluiden nykytilaa, palveluverkkoa ja henkilöstötilannetta sekä määrittelee suuntaviivoja muun muassa psykiatrian palveluverkon kehittämiseen.

Lievien ja useiden keskivaikkeiden mielenterveyden häiriöiden hoito kuuluu kansallisten hoitosuositusten mukaan perusterveydenhuoltoon. Näissä tilanteissa yleislääkäri on vastuussa potilaan hoidosta. Hoitovastuullisen yleislääkärin on tarvittaessa saatava paikalliset olosuhteet tuntevan psykiatrian erikoislääkärin konsultaatiotukea lievien ja keskivaikkeiden mielenterveyden häiriöiden diagnostiikkaan ja hoitoon sekä esimerkiksi sen arvioimiseen, milloin potilas kuuluu erikoissairaanhoidon. Yleislääketieteen viitekehyksessä annettu laadukas ja oikea-aikainen hoito on potilaan etu sekä vähentää erikoissairaanhoidon palveluiden tarvetta.

Monissa tilanteissa konsultaatiotukea on saatavana HUS-yhtymästä, mutta laadukkaan ja oikea-aikaisen hoidon turvaamiseksi konsultaatiotuen järjestäminen voi olla tarpeen myös hyvinvointialueen omassa toiminnassa. Hyvinvointialueen henkilöstöön voi siis kuulua myös esimerkiksi psykiatrian erikoislääkäreitä.

Psykiatrian erikoislääkäreiden määrä vähenee, ja hyvinvointialue tunnistaa HUS-yhtymän vaikean rekrytointitilanteen. Psykiatriapulian ratkaisemiseksi hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän välillä on tehtävä tiivistä yhteistyötä. Psykiatrien siirtyminen yksityissektorille on muodostunut erityiseksi ongelmaksi julkisessa terveydenhuollossa. Yhä useamman psykiatrian erikoislääkärin sitouttaminen julkiseen terveydenhuoltoon olisi oikein toteutettuna sekä hyvinvointialueiden että HUS-yhtymän etu ja hyödyttäisi ennen muuta potilaita.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteinen kehittäminen tulee toteuttaa yhteistyössä HUS-yhtymän, hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa yhdessä sovittujen rakenteiden kautta. Keskeisessä roolissa tulee olla taktisen tason mielenterveys- ja päihdepalveluiden segmenttiryhmä, jossa HUS-yhtymä, hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat edustettuina. Palveluiden kehittämisessä on myös varmistettava väestön kielellisten oikeuksien toteutuminen.

Tarvittaessa Uudellemaalle voidaan laatia yhteinen mielenterveys- ja päihdepalveluiden tiekartta, johon HUS-yhtymä, hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki yhteisesti sitoutuvat.

Käsittely

Päätös

Selostus

HUS-yhtymän yhtymähallitus on kokouksessaan 4.3.2024 § 26 todennut, että psykiatristen palvelujen kokonaisuus ja niiden saatavuuden turvaaminen jatkossa edellyttää erillistä pidemmän tähtäimen suunnittelua, ja että psykiatrian tiekartta päivitetään yhdessä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen viranhaltijat ovat kommentoineet HUS-yhtymän psykiatrian tiekarttaa valmisteluvaiheessa. Hyvinvointialueen viranhaltijoiden näkemyksiä on kirjattu psykiatrian tiekartan liitteeseen 1 (oheismateriaali).

HUS-yhtymän yhtymähallitus on 12.5.2025 § 50 päättänyt, että yhtymähallitus pyytää ehdotuksesta psykiatrian tiekartaksi HUSin jäsenten lausunnot 4.6.2025 mennessä, ja että saadut lausunnot ja tiekartan hyväksyminen käsitellään 16.6.2025 pidettävässä yhtymähallituksen kokouksessa.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 24 mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävissä asioissa.

Liitteet

Oheismateriaali

- Ehdotus HUS Psykiatrian tiekartaksi 2025 - 2040
- HUS-yhtymän yhtymähallituksen lausuntopyyntö koskien Psykiatrian tiekarttaa 2025-2040
- Lausuntopyynnön liite: Ote HUS-yhtymän yhtymähallituksen 12.5.2025 § 50 päätöksestä

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria